

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 16 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 4 „ — „

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 20 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 5 „ — „

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 24 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, január 18.

A telepítési ankét.

(K. Ö.) Jól esik értesülnünk arról, hogy az e hó 18-án tartandó telepítési ankétra Darányi miniszter telepéseket is meghívott, kik közvetlen tapasztalásból ismervén a telepítési ügy létező mizeriáit, mindaz, amit elmondanak, gyakorlati utmutatással szolgálhat a telepítési törvény megalkotásához.

A miniszter ezzel örvendetes módon szakít a mult sablonos hagyományával. Azt tapasztaltuk ugyanis, hogy valahányszor közérdekű dolgok ügyében ankéteztek a miniszteriumokban, rendszerint azokat felejtették ki a meghívottakból, kiknek szava elsőben lett volna meghallgatandó. Reméljük, hogy ez a szokás immár lomtárba került.

A telepítési ügy a közgazdasági élet egyik legfontosabb és viszonyaink között megoldását tekintve éppen nem könnyű kérdése.

A kisbirtokos osztály rohamos pusztulásával új kisbirtokos osztály alakítása vált szükségessé. A tapasztalat sajnosan meggyőzött arról, hogy a régi kisbirtokos osztály lábra állítása hiu kísérlet. Itt is azonban figyelembe veendőek mind azok a mozzanatok, melyek a régi kisbirtokos osztály érdekében érvényesítendőek, lehetővé téve neki, hogy a telepen régi megszokott életmódját folytassa.

A telepítéssel azonban, feltéve, hogy a magánbirtokoknak felhasználását tele-

pitési célokra lehetővé tesszük, nemcsak a kisbirtokos osztályon, hanem a középbirtokos osztályon is segítünk. Első sorban a középbirtokos osztályról áll az, hogy rohamosan pusztul. Már is új társadalmi keretek vannak alakulóban, a melyek azonban a réginek jelentőségét, megbízhatóságát pótolni nem képesek. Kell, hogy a középbirtokos osztály megmaradjon a középosztály gerinczének. A pusztulást s züllést minden eszközzel meg kell akadályoznunk. A telepítéssel lehetővé tesszük, hogy kötelezettségei alól felszabadulván, új, erősebb gyökeret verhessen a haza talajába. Szomorú ugyan, de való, hogy új honfoglalás előtt állunk. Lépésről-lépésre kell visszahódítanunk azt a talajt, melyet egy elhibázott politika következtében elvesztettünk. Igaz, hogy meglehetősen könnyelműség is siettetett a válságot. A revindikáció egyik eszközét a céltudatos telepítésben látjuk.

Fontoljuk meg továbbá, hogy a népmozgalom, ugyancsak a gazdasági válság következtében, az utolsó esztendőekben oly irányt vett, mely nagy aggodalomra ad okot. A mezőgazdasági munkaerő a városokba, az ipari centrumokba tódul, szaporitva egyrészt a városi és ipari proletár elemet és megfosztva a mezőgazdaságot az alig nélkülözhető munkás-kéztől. Már most, ha céltudatosan visszük keresztül a telepítést, lekötjük egyrészt a munkaerőt és másrészt ezzel megakadályozni sikerül a népmozgalom káros irányítását, melyen némileg segíteni fog ugyan a munkaközvetítés állami szerve-

zése, de azt teljesen megszüntetni még akkor sem lesz képes, ha a munkaközvetítés országos szervezetet nyer.

Ha mindezekhez még hozzá vesszük, hogy a telepítéssel a mesterséges módon szított földéheességet is csillapíthatjuk, nagyjában előttünk állanak azok a fontos közgazdasági és szociális érdekek, melyek részbeni megoldását a telepítéstől várjuk.

Belátták ezt már régebben mi nálunk is. Az állam saját birtokain telepített is már 72 községet, csak hogy fejlődni és megerősödni sehogyan sem tudnak. Újabb és újabb kedvezményekkel, melyekben az állam telepeit részesítette, sem lehetett azokat megizmosítani.

Hogy ezen a bajon is segítve legyen, törvényjavaslatot dolgoztak ki a miniszteriumban, mert szerves telepítési törvényünk nincs, az 1873. XXII. t. cz. csak rendezti a telepítvények ügyét. Belátták azonban azt is, hogy ha csak állami birtokokon telepítenek, sohasem sikerül a telepítési ügy útján közgazdasági életünkön javítani. Szükségessé vált tehát annak a kérdésnek megvitatása, hogy az állam megkönnyítse-e a magánbirtokok felhasználását telepítésre s támogassa-e az állam a birtokparcellázást, ha a törvényhatóságok és községek alkalmas birtokkal rendelkeznek és ha a felhívásra nem telepítenek, megválthassa-e az állam törvénnyel szabályozandó módon erre a célra birtokaikat. Mindezek a kérdések a most megtartandó telepítési ankét elé kerülnek, melynek, habár az eszközök tekintetében nem lehet véleménykülönbség,

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szegény ember szerencséje.

Irta: Mányiné Pril Olga.

I.

Lampérth Gézától, ettől a édesszavu poétától olvastam egy verset a multkorában, a hol magukról mint poétákról és bohémekről a többi között így énekel:

Egyedüli hibánk, hogy arról az országról:

Mely pénz, hatalom, rangvásárba vitt,
 Elcsavarogtunk az álmok erdejébe,
 Hol a gerle bug, a vadrózsafa nyit . . .

Nekem is van egy ilyen bohém barátom, a kinek a története összefügg az alább elmondottakkal és a ki ugyan épen akkor nem járt vadrózsafás, gerlebugásos erdőben talán még gondolatban sem, abból az egyszerű okból, hogy nagy hó lepte az erdőt és neki vékony volt a cipője s még vékonyabb az überczichere. Ő tehát csak ott sétált, vagy inkább futott föl és alá a gondosan tisztogatott jégsima gyalogjárón, — aznap kimenője volt — és nézte a hótakarítók lázas munkáját, a mint lapátolták, gyürték, csömöszölték, porral, szeméttel összekeverve, a kristályos, csillogó pihéket, az égből esett csodapelyheket, a mikről a mesében is meg vagyon írva: angyalok rázogatták ki a dunnáikból.

Édes szép költészet, naiv gyermekálmom, — te csak bujj el a falusi csöndes kis házak nád-fedeles ereszaljai alá, takard be a gyöngye möhát fehér, puha takaróddal a vakolatlan, alacsony kémény közül, onnan nem bolygat le senki. Vagy maradj kint a végtelen puszták hangtalan térségein és fedd be a megriadt őzike nyomát, örök rettegésben élő, ártatlan kis állatok buvóhelyeit. Oda nem jut el a lapát és szeméthordó kocsis és az emberek, a kik arra járnak, nem hordanak esernyőt és gummiczipőt. Az Istenadta fehérség megüli vállait, felékesíti a kopott ruhát rajtuk, hogy olyanok leszenek, mint a lelkük belülről.

Azonban a lapát csak csikorgott, nyikorogott és időnként megindult a rázós kocsis a bizonytalan színű tömeggel. Utána a többi egymásután, mintha valami csatatér halottait szállították volna. Két oldalt gyalog mentek mellettük a darócruhás, rongyos alakok, a kiknek az arczuk is olyan, mintha tákolva, feldozva volna, bőrtük reves és meg van gyűrődve, kiálló arcacsontjukon, borotvát soha sem látott szakáluk benővi egész ábrázatukat. Szájukon, mint sűrű, nehézságu köd, ömlik a gőz, egy kis bunda pálinka, vagy spiritus délig füt nekik, nem is bírnák ki a nélkül a munkát. Harangszóra benéznek valami kis füstös lebuja, a felső rongyaikat addig a lovukon hagyják — és bevesznek mondom megint egykét deczít az olympusi melegítőből. Az estig elég lesz. Van a ki csak száraz kenyeret rág hozzá, más szalonnát apróz vékony szeletekben, lassu tempó-

ban nyársalva fel a rézveretes bicskára, hogy addig három falat kenyér is bemegyjen. Egy kis szalonna és sok-sok kenyér. Ott guggolnak sorba az izzadt párás fal mellett, az asztalok körül előkelőbb munkásosztály lármázik, hadonáz, emezeknek csak a szeme csillan fel olykor, — szólani nem mernek. Kékes színű, kicserepesedett ajkaik hangtalan mozognak, mintha utána mondanák, kiáltanák azokat a szavakat, a miket amazok, az erősek és bátrak hangoztatnak: hogy így, amugy, ha lennének mi egyszer azok az urak . . . És a hátuk mögött bökdösött hüvelykujjaik, olykor ökölbe szoruló durva tengereik a paloták tükrös, ragyogó ablakai felé irányulnak. Emezek, a páriák, — hallgatnak. Egynémelyikök czihelődik felfelé.

— Hol van Péter? — mondja az egyik és a gazdátlan tarisznyára néz.

— Beteg az asszonya, tán ahho' nézett be, — felel a másik.

— Itt hagyjuk a tarisznyát? — tanakodnak és kérdőleg néznek egymásra.

— Hoczezi! — majd viszem én, — kapja fel egy öreg, bozontos fejű. Na menjünk. Lová ugy sincs Péternek, csak lapátos. És indulnak kifelé.

Péter már akkor koczogott, vissza. A szeme ragyogott, kétfelől a sárga bőre alól, mintha piros rózsza nyílt volna. Nem az a kékbe, lilába játszó vörösség, mely ezekben fut végig a bőr alatt, de valami lázas, tiszta örömpír, mely szinte meg tudta szépíteni a nyomorúságos, elcsigázott emberi képmását.

ugyancsak kemény diót kell feltörnie, hogy a sok ellentétes érdeket ki tudja elégiteni.

Reméljük, hogy *Darányi* miniszter erélye és nemes szándéka a megalkotandó telepítési törvényben is meg fog nyilatkozni.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, január 18.

Egy hónapi vakáció után ma ismét összeültek a honatyák. Pihent erővel friss kedvvel indulnak neki a jövő feladatainak. A folyosók már jóval az ülés előtt megteltek, pártihvek és ellenfelek hangos jó kedvvel üdvözölték egymást.

Mikor megszólaltak az ülés megnyitását jelző csengettyűk, a terem padsorai meglehetősen megteltek. Perczel Dezső elnök nagy zajban tette meg előterjesztéseinek hosszú sorozatát. Nagy csomó különféle kérvényről, feliratról, átiratról kellett hosszasan beszámolnia. A függetlenségi képviselők folyton hegyezték a füleiket, hogy mikor kerül már a sor a kvótára. De az csak nem jött. Előbb még egy pár képviselő szabadságot kért. Köztük gróf *Zichy Jenő*, aki ismét folytatni kívánja történelmi kutatásait. A Ház a szabadságot megadta.

Azután következett a válasz, felolvasták a válasz nélkül maradt interpellációk sorjegy-zékét. Mindössze kettő van, ami mutatja, hogy a miniszterek az interpellációk elintézésében dicséretes buzgalmat fejtenek ki. Végre jelenté az elnök, hogy a miniszterelnök átiratot intézett a képviselőházhoz, melyben hiteles másolatban bemutatja a királyi döntést és jelenti egyúttal, hogy az eredeti királyi kézirat az országos levéltárban helyeztetett el.

— Ki hitelesítette ezt a királyi kéziratot? — kérde *Polónyi Géza*.

— *Huszár Kálmán* segédhivatali igazgató — felelte az elnök.

— Segédhivatali igazgató! — ismételte *Polónyi* megbotránkozást kifejező hanglejtéssel és kézmozdulattal.

A jegyző ezután *Komjáthy Bélát* hívta fel szólásra, a ki a királyi döntésnek napirendre tűzését indítványozta. A miniszterelnök hozzájárult ugyan *Komjáthy* indítványához, de annak indokait erősen kifogásolta. *Polónyi Géza* viszont a miniszterelnök érveit kifogásolta. Így történt azután, hogy mikor határozathozatalra került a sor, az elnök nem tudta, hogy mit csináljon. Végre kisültötték, hogy a miniszterelnök indítványa más mint a *Komjáthyé* és az elnök ezt az indítványt bocsátotta szavazásra, a mit a Ház el is fogadott. A Ház csak ezután térhetett át a napirendre: a véderő-provizórium tárgyalására.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást vesszük:

Perczel Dezső elnök az ülést megnyitja. Bemutatja a miniszterelnök átiratát az időközben szentesített törvényekről. Bemutatja továbbá az időközben beérkezett kérvényeket. Végül a miniszterelnök átiratát, a melylyel hiteles másolatban megküldi a királyi kvóta döntést.

Komjáthy Béla: A hiteles másolatban bemutatott királyi döntés napirendre tűzését kívánja. A képviselőháznak joga van e döntést kritika tárgyává tenni két szempontból. Először abból, hogy meg vannak-e a királyi döntésnek alkotmányos előfeltételei? Véleménye szerint nincs. (Zajos helyeslés.) A királynak az eléje terjesztett adatok alapján kell döntenie. Meg kell vizsgálnunk, hogy ezek az adatok helyesek-e. (Zajos helyeslés a szélső baloldalon.) A király nem dönthet szeszélye és kedvtelése szerint. Ha helyesek az adatok, akkor azok nem lehetnek mások, mint a melyek alapján a király tavaly döntött. Miért állapított meg mégis magasabb kvótát mint tavaly. Ezt is alkotmányos kritiká tárgyává kell tenni. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Az elnök nem tett indítványt.

Perczel Dezső elnök: Azt indítványozom, hogy a Ház a döntést vegye tudomásul. Megtettem volna mindjárt, de a képviselő ur azonnal a felolvasás után szólani kezdett.

Komjáthy Béla: Én akkor kezdtem szólani, mikor a jegyző nevémet felhívta. Most, hogy az elnök megtette indítványát, én ezzel szemben javasolom, hogy a kvótadöntést tárgyalás végett tűzze ki napirendre. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök: A kvótadöntést abból a szempontból, hogy a döntés megváltoztassék, vagy kérdésessé tétessék, bírálat tárgyává tenni nem lehet. Egy ilyen vitának törvényeink értelmében semmi értelme sincs. (Zajos ellentmondás a szélsőbaloldalon. Elnök csönget.) Ne türelmetlenkedjenek a képviselő urak, be fogom bizonyítani, hogy nekem a törvény és alkotmány iránti elvem tiszta. Az ellen, hogy az én akaratom az alkotmányos előfeltételek és a miniszteri felelősség szempontjából igenis vitatható és azért ily szempontból való napirendre tűzés ellen nincs kifogása. De a képviselő ur összezavarja a dolgokat. Azt hiszi, hogy itt új kvótavitáról van szó. Már el is mondta bírálatát a döntés felett, pedig hát még nincs napirendre tűzve. Azért reflektálni is kell egyes állítására. A képviselő ur kifogásolta, hogy a király csak egy fél évre döntött a delegációk pedig egész évre állapították meg. A delegációknak a kvótához semmi köze. A királynak egy évre van joga megállapítani kvótát. Hogy ezt a jogát szűkebb mértékben gyakorolta, azt alkotmányos szempontból nemcsak nem lehet kifogásolni, hanem helyeselni kell. (Zajos helyeslés a jobb és baloldalon.)

Komjáthy Béla félreértett szavait igazítja helyre.

Polónyi Géza: Miután a miniszterelnök *Komjáthy* indítványához lényegében hozzájárult, nagyon röviden nyilatkozhat. A Háznak igenis joga van a királyi döntést abból a szempontból is megvizsgálni, hogy az helyes és az ország érdekeinek megfelel-e? Tiltakozik az ellen hogy a miniszterelnök a vitát oly szűk keretbe akarja szorítani.

Szell Kálmán miniszterelnök röviden válaszol *Polónyinak*.

Elnök azután felteszi a kérdést. Végül kimondja a határozatot, mely szerint a miniszterelnök átirata ki fog nyomtatni, szétosztatni és annak idején napirendre tűzetni.

Következik a napirend. A véderőtörvény ideiglenes meghosszabbításáról szóló javaslat.

Münnich Aurél röviden ismerteti a javaslatot.

Rátkay László a házzabályokra hivatkozva konstatálja, hogy olyan törvény, melynek itt meghosszabbítását érzélezzük, nincs itt.

Münnich Aurél felvilágosítja *Rátkayt*, hogy téved.

Tóth János beszél ezután a javaslathoz és nem fogadja el.

Rátkay László: A hadsereg kérdése a legfontosabb, a mely az országgyűlést foglalkoz-

— Az Isten áldja meg kigyelmedet! — vette el az öregtől a tarisznyát, a mibe még benne volt a reggelről meghagyott kenyér. Ugy futtába kapkodta és nagyokat nyelt utána.

— Hát a Panna? — szólítja meg egy másik, a ki a gyereket hagyta betegen otthon és azért részvétet érzett Péter iránt.

— Kutyabaja, olyan friss, mint mikor beköltöttem a fejtét.

— Doktor gyógyította?

— Nem a . . .

— Hát?

— Senki . . . Hanem: aszondja ma reggel:

Hé Péter, Péter, mondanék én valamit. Nem használ nekem se orvoság, se patika egyébe, mint hogy vedd meg nekem a Sárítól, a ki a virágot szokja árulni a sarkon, azt az egy szál veres szegfűt, a mi déli harangszóra marad a kezében. De csak azt az utolsó szálát. Álmod volt az éjszaka. A kicsi megholt fiunk, tudod a Józsi, elébem állott fehér ingben, nagy, ragyogó fényességgel a fején és aszondja: édes anyám, szeretne-e kigyelmed meggyógyulni? Hogyne, mondok, hahogy elhagyna a köhögés . . . Aszondja osz tán a Józsi: fogjon kigyelmed egy szál veres szegfűt a kezébe a középső, meg a nevelő ujja közé így ni, mint mikor imádságot mondunk. Osz tán hunyja be kigyelmed a szemét és várjon. Meggyógyul, majd meglássa . . .

Amaz kimeresztette a szemét:

— Megpróbálnám én is a gyerekekkel, ha használna. Inkább nem iszom pálinkát holnap . . .

Nyih, nyih, — csikorgott a lapát zörögtek tovább a kocsik . . .

II.

És az én barátom, mivel másnap már nem volt kimenője, hát kapta magát, nem feködt le éjszaka, hanem lámpa mellett, az ő szép kaligrafikus betűivel leírta azt, a mit Pétertől és társától hallott: A beteg asszonyról, a veres szegfűről, az égből visszajött fehéringes kis Józsirol, leírta úgy a hogy hallotta, se hozzá nem tett, se el nem vett belőle. Leírta csak úgy a maga gyönyörűségére. A teleirt lapokat a tiszta papirosai közé tette, mely hogy, hogy nem valamelyik kollégája kezébe került, a ki egyúttal segédszerkesztő volt egy kisebb igényű napilapnál. És az mindjárt rákövetkező délbén egy ujdonatuj öt forintot nyomott a barátja kezébe:

— Nesze, a prinzi küldte a veres szegfűért.

— Micsoda veres szegfűért?

— Tudod a mit az asszonyról irtál . . .

— Mi? . . .

— Hát csak ne álmétkodj, itt van. És kihuzott zsebéből egy ujságlapot.

Karsu szép nyomtatott betűkkel ott volt a Péter beszélgetése, ott volt a sápadt beteg asszony imádságos kezében a veres szegfűvel.

És az én barátom először érezte azt a zsiabasztók, szédületes valamit, a mit dicsőségek szoktak nevezni. Belefogózkodott a tinta-foltos asztalba, lehunyta a szemét és abban a pillanatban befordult az álmok erdejébe, hol neki most már a havas gallyakon is a gerle bugott, és a száraz tüskén is viritott a rózsa.

Mikor odakint a világban minden tele volt zuzmarával . . .

III.

Mit vegyen azon a nagy pénzen, a mi csak úgy jött magától, mintha az Istenke küldte volna, vagy a kis Józsi a fehér ingében. A kis Józsi, a szegény utczaseprő gyereke, a ki idelelt bizonyára rongyos ruhában járt, de oda-fönt ő kapta a legszebb, csillogó ruhácskát. Óh ha tudná merre, hol van a besüppedt hantocskája, hogy vinne reá sok-sok vörös szegfűt. Megvan? — A pénzt odaadja Péternek, hisz több joga van hozzá, de hogy nem is jutott előbb eszébe! És a legközelebbi kimenőjén, vékony überziecherében, — pedig havazott akkor is erősen — várakozott Péterre. A két egymásnak fordult antik Istenasszony pedig, a hajszálai arabeszkekkel telerajzolt kékes-zöld papíron, csodálkozva nézett egymásra; hogy jutottuk mi ide? — És félőken huzódnak meg a daróc alatt.

A hó pedig csak esett tovább s a talyigák nyikorogtak. A Péter társai a déli harangszóra ép beültek az izzadt falu kis kocsmába, a mikor Péter megint csak eltűnt közülök. Ott to-pogott az utczasarkon, kérges tenyerében szorongatva az öt forintot:

— Vegye vissza nagyságos uram, az Isten áldja meg! — Mióta a szegény feleségem meghalt és a párnánkat is elvitték, a barakba járok hálni és ott krajczáros emberek vagyunk csak mind, hát Uram bocsa' még rám találnak fogni hogy zsvány vagyok . . .

tatja, mégis alig foglalkozik vele a képviselőház. A maga részéről röviden kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter Rátkaynak feleli, hogy az a javaslat már tavaly beterveztetett, hogy tavaly le nem tárgyalták — annak az ellenzék az oka.

Kiállítások a szélsőbalon: Majd gondunk lesz, hogy most se tárgyalassék le!

Fejérváry: Az más. Én csak Rátkay kifogásával polemizálok.

Tóth János a jövő osztrák politikai helyzetéről beszélt. Mi fog történni nem tudja, de majd akkor beszéljenek arról, ha az események be fognak következni. Ami a póttartalékosoknak a hadseregbe vonását illeti: e póttartalékosok száma 400,000, az évi kontingens 103,000, tehát nem mondhatja, hogy nem volt alkalma arra, hogy a tartalékból a tényleges létszámba vétessen be. De így is csak 40 százalék volna. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Helyeslés jobbról.)

Münich Aurél és **Tóth János** rövid felszólalása után a javaslatot elfogadták.

Szünet után

az **ujonc megajánlás** tárgyalása következett, miután már az előbbi javaslatot részleteiben is letárgyalták. Az ujoncmegajánlási javaslatához **Komjáthy Béla** szólt hosszasan. A vitát holnap folytatják.

Interpelláció.

Molnár János a miatt interpellált, hogy **Szentesen** a választás idejét kétszer is vasárnapra tették

Szell Kálmán erre azt feleli, hogy a választás idejének kitűzése a központi választmány dolga s maga is helyteleníti a választmány ezen eljárását.

Az egyház humanizmusa.

A napokban közöltük a Szt.-László plebánia kenyérszítási statisztikáját. Örömmel folytatjuk az oly bámulatos sikerrel működő debreczeni Szent-Vincent-egylet évi kimutatásával, melyet a múlt elnöki megnyitó beszéd így jellemez:

»A Páli Szent Vincze-egyesület mindenkor szeretetet kíván gyakorolni, azért kizárja a visszaélés lehetőségét is, midőn elvből soha készpénzt nem juttat a szegények kezébe, hanem hus-, kenyér-, fa-, liszt-utalványokkal, díjtalan orvosi segélylyel, ingyen gyógyszerekkel, ruhadarabokkal stb. segít oly formán, hogy ott, hol valódi szükség van, segítve legyen; ott, hol a nyomor csak a restség vagy munkakerülés álarca, ezen álarca mielőbb lehulljon és az érdemes szegények között a legérdemesebbeket kiválasztja... és erről minden héten legalább egyszer a szegények lakásán tett látogatás alkalmával személyesen és közvetlenül meggyőződik.«

Az egyesület tisztikara: Dr. Wolafka Nándor, egyházi elnök. Váczi János, világi elnök. Dr. K. Szalay Béla, alelnök. Hamernyik Sándor, titkár. Csukás István, pénztárnok. Kursinszky László, könyvtárnok. Pásztor István, ruhatárnok. Összesen 7.

Gondozó vagy működő tagok: Ádámsik Sándor, Bakó Gusztáv, Balog György, Balog János, Bánóczy Alajos, Béres György, Bosnyák Antal, Bőr József, Budai István, Czabán Dániel, Csáti Sándor, Cseszja Péter, Dr. Derekassy István, Farkas Sándor, Dr. Kerekes Lipót, Kovács József, Kocsma Gusztáv, Kucsora Pál, Kupinszki János, dr. Láng Sándor, Lamering Caesar, Leskó István, Loidl Henrik, Lőrincz Márton, Lakatos József, Lukács Antal, Mahlmeister Gyula, Mihailovits István, Molnár Kálmán, Nagy Sándor, Németi Gyula, Ökrös József, Rónai László, Schachtner Géza, Soltész Ferencz, Szarukán Zoltán, Szikszai Lajos, Szalay István, Szőke Ja-

nos, Szuchán Venczel, Unger Gusztáv, Vass Károly, Vetéssy Béla, Varju Lajos, Wolafka Antal. Összesen: 45.

Kimutatás az egyesület szegényeiről 1899. évben

Rendes (heti) gondozásban részesült 132 család.
Ezek közt volt gyermek 168.
Ideiglenes segélyben részesült 36 egyén.

Ezek közül:

1. Róm. kath. vallású volt	76
2. Görög katolikus	14
3. Ev. református	68
4. Ág. hitvallású	4
5. Izraelita	6

Összesen: 168

Pénztári jelentés.

Kimutatás a debreczeni Páli Szent Vincze-egyesület pénztárának állásáról a IV. évben, 1899-ben.

Bevétel	3236 frt 12 kr.
Kiadás 131 darab számlára	1712 frt 89 kr.
Készpénzmaradvány	1523 frt 23 kr.

Kiadások részletezése:

Utalványokra	1647 frt 53 kr.
Gyógyszerekre	58 frt 92 kr.
Czipőjavításra	1 frt 86 kr.
Pénzsegélyre	— frt 65 kr.
Vegyész kiadások	3 frt 93 kr.

Összesen: 1712 frt 89 kr.

Kiosztott utalványok összesítése:

Hus	4218 drb. à ¼ klg. = 1054½ klg.
Kenyér	4969 drb. à 1 klg. = 4969 klg.
Liszt	4543 drb. à ½ klg. = 2271½ klg.
Fa	3652 drb. à 5 klg. = 18260 klg.

Összesen 17382 drb. utalvány 1647 frt 53 kr. értékben.

Debreczen, 1899. december hó 31-én

Csukás István,
pénztáros.

Összegzés a négy egyesületi év működéséről.

(1895. november 2-től 1899. decz. 31-ig.)

Négy évi tiszta bevétel	5532 frt 08 kr.
» » » kiadás	4008 frt 85 kr.
Átvitel az 1900-ik évre	1523 frt 23 kr.

Négy év alatt segélyben részesült:

264 róm. kath. család
38 gör. kath. »
219 ev. reform. »
8 ág. hitv. »
15 izraelita »

vagyis 1088 felnőtt egyén és 849 gyermek. Együtt: 1937.

Négy év alatt díjtalan orvosi segélyben és ingyen gyógyszerekben részesült: 174 család.

Ruhanerűeken és egyéb segélyeken kívül négy év alatt a gondozásunk alatt álló szegények között kiosztott összesen: 40,503 darab utalvány kenyérre, (à 1 kilo), husra (à ¼ kilo), lisztre (à ½ kilo) és tüzelőfára (à 5 kilo), melyeknek pénzürtéke: 3750 frt 52 kr. — Egyéb segélyekre fordított összesen: 257 frt 53 kr. Összesen: 4008 frt 05 kr., mely kiadás, levonva az összes négy évi bevételből 5532 frt 08 krból, marad átvitel az 1900-ik évre: 1523 forint 23 krajczár.

Ezt az együletet alapításától kezdve mindmáig Wolafka cz. püspök bámulatos munkabírása és áldozatkészsége tette ily virágzóvá és valóságos áldásává Debreczen szegényeinek s dicsőségévé a debreczeni egyháznak.

A nagyváradai téli szinidény.

— A szerződés megállapítása. —

Nagyvárad, január 18.

A szinügyi bizottság ma d. u. 3 órakor tartotta ülését a városháza kistermében. Az ülés egyetlen tárgya volt a szinigazgatóval kötendő szerződés pontjainak megállapítása, mely okból **Somogyi Károly** szinigazgatót is meghívták az ülésre és jelen volt azon dr. **Bulyovszky József** polgármester is.

A bizottság a tárgyalás folyamán elérkezettnek látta az időt arra, hogy a szegedi szinügyi bizottsághoz hasonlóan, azokat az elveket hangoztassa a szinügy terén, melyeket a **«Tiszántul»** minapi számában fejtett ki részletesen és elhatározta, hogy a nagyváradai szinpadot megfogja védeni a franczi demimond színházak műsora ellen, mely végveszélybe dönti a közérkölcst. A bizottság megállapította magának a **censura jogát**, mely szerint **erkölcsi és irodalmi józólés** szempontjából megbírálja az előadandó darabokat és esetleg azok levételét a műsorról követelheti. E kérdés nagy vitát keltett, melyben nem hiányoztak olyanok sem, a kik elleneztek a javaslatot.

Az érdekes ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Jelenvoltak dr. **Hoványi Géza** elnöklete alatt: Dr. **Bulyovszky József** polgármester, **Mezey Mihály**, dr. **Várady Zsigmond**, **Kunz Gusztáv**, **Rádl Odön**, **Rimlér Károly**, dr. **Radó Ignác**, dr. **Dési Géza**, **Stark Gyula**, **Beczkay Lajos**, dr. **Munk Béla**, **Busch Dávid** főmérnök, dr. **Mihelfi Adolf**, **Huzella Gyula**.

Az ülésen megjelent Sopronból **Somogyi Károly** szinigazgató is, hogy a megkötendő szerződés pontjai tekintetében együttes megállapodás jöjjön létre közte és a bizottság közt.

Elnök megnyitja az ülést és napirendre tűzi a szinigazgatóval kötendő szerződés tárgyalását. **Elnök** bemutatja **Somogyi Károly** igazgatót (Éljenzés.)

Dr. **Dési Géza** felolvassa a kiküldött bizottság szerződés tervezetét. A város törvényhatósága 1900. év október hó 15-től számított 3 évre a városi színházat a szinpadi díszletekkel együtt átadja **Somogyi Károly** szinigazgatónak magyar szini előadások tartására minden bérfizetés nélkül. A szerződés felbontható a 3 év letelte előtt mindkét fél által 1900 decz. 31., 1901. decz. 31-én.

Dr. **Várady Zsigmond** nem látja be, hogy miért adjanak a szinigazgatónak is felmondási jogot.

Somogyi Károly belenyugszik az egyoldalú felmondásba is.

Rádl Odön azon pontokat kívánja precízírozni, hogy mely okok miatt mondható föl a szinigazgatónak.

Hoványi Géza dr. kijelenti, hogy ezek a pontok már a bizottság által elfogadott szabályrendeletben meg vannak állapítva s felolvassa a szabályrendelet ide vonatkozó pontjait:

Somogyi Károly kijelenti, hogy ő teljesen megbizik a bizottság munkálataiban, mert tudja azt, hogy a bizottságot a méltányosság vezeti.

A 4. § szövege szerint a szini évad októbertől áprilisig tart.

Dr. **Várady Zsigmond** azt kívánja, hogy a szerződésben ne zárják ki azt, miszerint a szezon nyárra is meghosszabbítható legyen.

Mezey Mihály azt kívánja, hogy a szezon július 1-én tul ne terjedjen. Más mutatóványok elől nem lehet az egész évet elzárni. Július 1-től szeptemberig szünet legyen kikötve, mert ekkor ugy is szőlőkben és a vidéken van a közönség.

Dr. **Várady Zsigmond** állandósítani akarja a nagyváradai szinészetet; a mig ez nem következik be, nem lesz nálunk jó szinészet.

Somogyi Károly kifejti, hogy a miniszteriumban most dolgoznak a vidéki szinészet állandósításán. Egy pontot lehetne a szerződésbe felvenni, azt u. i., hogy ha vidéki szinészetet állandóítja a miniszter, Nagyvárad is felvétessék ezen városok közzé.

Dr. **Hoványi Géza**: ha ez az eset beáll, készséggel módosítja a szerződést.

Dr. **Várady Zsigmond** az eszmét óhajtja tisztázni. Azt eldöntöttnek tartja, hogy július és augusztus hónapokban nem lesz előadás. A szinészet állandósítása esetén lesz közben több rövidebb szünet. A nyári szezonban az alsóbb n'pnek lehet előadásokat tartani. A kérdés nyitva tartását kéri.

Rádl Odön abban a nézetben van, hogy a közönséggel is kell törődni s a jövő szinidényre gondolni. Ha tág kört biztosítunk a szinigazgatónak, az esetleg az utolsó nyáron

lapjába, hogy már azon igazán meglátszik a nagy tudománya és tapasztaltsága, a mit Festetich gróf állított a választók előtt. Mert most már bizonyos, hogy Blaskovich Sándor báró ugyan nem tud beszélni, de jeles tolla van s a tenkeiek hasonlíthatatlanul többet nyertek ezzel, mintha egy gyűlést kibeszélni tudna obstrukciós beszéddel.

A becsületes munka ünnepe.

— Uj kigyósi tudósítónktól. —

Darányi földm. miniszter úgy látszik megtalálta egyik helyes megoldási módját annak a nagy fontosságú társadalmi kérdésnek, hogy a szocializmus által megmég elyezett népnek szívében miképen kell a becsületes munka szeretetét és tisztetét visszaállítani és megszilárdítani. Ama mély államférfiúi bölcsességre valló határozata által ugyanis, hogy a nehéz munkában megőrt mezőgazdasági munkásokat 100 koronával és elismerő oklevéllel jutalmaztatja meg azoknak körében, kiket a munka legjobban nyom, a földművelő néposztályban a megkivánható legjobb eredményt idézte elő.

Egy ilyen becsületes munkást jutalmaztak meg a »szocialisták« megyéjében Békésmegyében, Uj-Kigyóson. A 100 korona jutalomnak és elismerő oklevélnek átadási ünnepélye a következő lélekemelő mozzanatok között folyt le f. hó 13-án.

Jelenvoltak: *Sztraka* csabai főszolgabíró, *Fain* Károly jegyző, *Tárkányi* Péter kigyósi plébános, *Banner* Béla, *Wenckheim* Frigyes gróf főtitkárja mig a megyei gazd. egy. kiküldötte, a község összes intelligenciája és a község házáat zsufolásig megtöltő polgárság. Főszolgabíró megnyitja az ünnepélyt, ismerteti a miniszter elhatározását és kijelenti, hogy a jutalmat és oklevelet az itt jelenlevő *Kása* László munkás fogja megkapni. Ezután a község érdemes lelkésze ft. *Tárkányi* Péter plébános meghatározó beszédben köszöni meg a miniszter figyelmét. Kit Mátyás királyhoz hasonlít, mivel bejárta az országot, tanulmányozta a szegény munkásnép viszonyait és most a szegény megtört roskatag munkást, ki egész életét becsületes munkában töltötte el, megjutalmazza és kitünteti. Buzdítja a népet, hogy becsületes munkával iparkodjék mindenki, hazájának jó polgára lenni. Végül kéri a főbíró, hogy a miniszter előtt fejezze ki a község köszönetét.

Sztraka főszolgabíró inti a föld népét, hogy ne engedje magát ámitó beszédektől elcsábíttatni, őrizkedjék a szocializmus mérgétől és iparkodjék mindenki becsületes munkával betölteni hivatását. Olyan munkával, melyet most a miniszter megjutalmaz: és evvel a 100 koronát és oklevelet át adta *Kása* Lászlónak.

És ezek után magasztos jelenet következett: a főszolgabíró felállott és a kitüntetethez a következőleg szólott:

»Most pedig becsületes *Kása* László nyujtsa nekem jobbát! Én a csabai főszolgabíró — a miniszter meghatalmazottja kezét fogom magával! Megszoritom ezt a becsületes, tisztességes és munkás jobbot! Éljen a becsületes munka és a becsületes munkás!«

Kemény férfiak ellágyulva könnyeztek. A szocializmus kiirtására és a nép szívének megnyerésére ez az egy ünnepély többet tett, mint a fegyverek és szuronyok hatalma.

UJDONSAGOK.

Jogász bál.

Nagyvárad, jan. 18.

Az az öreg táblabíró bácsink, akiről tegnap irtunk, a midőn ma óriási fenyők, örökzöld disznóvénnyek közt felvonult a Csarnok vakító fényvel kivilágított termébe, meg volt elégedve a látottakkal s örült nagyon, hogy csak az ódon mente hagyja meg a színét, de nem az ódon szokások.

A fiatal jogász nemzedék előzékenyen kalauzolta a fenyő illattól terhes levegőben ruhahatárból a buffetbe, buffetből a tánczterembe, meg vissza.

A tánczteremben maga előtt látott egy bájos leánycsoportot, izléses, drága toalettekben, melyek közt uralkodó szín volt a rózsaszín, fehér vagy rózsaszín csipke behuzattal, ugyancsak csipke, de még több halvány rózsaszín, százsorszép, vagy vadrózsa diszszel. Ezen kívül még csak fehér selyem öltözékek vannak nagy számmal.

Az idej jogászbál clou-ja a tánczrend, mindegyik egy-egy csinos kis műdarab, s a rendezőség izlését dicséri. Alakja minden eddigi tánczrendtől merészen elüt, de azért még praktikusnak is mondható. Ujjnyi vastag selyem zsinóron, mely egy aranyozott kapocsal a derék körül köthető, erről függ le egy nagy selyem bojt és a tulajdonképeni tánczrend, mely egy nagyobb fajta női pénztárczához hasonlít. Crém színű puha chagrin bőr tárcza, egyik lapján selyem betéttel, melyen színes kivitelben egy-egy kis rokokó jelenet van. A tárcza felnyitható s belsejében van a tánczrend s a bál monogramja:

J. B.

A teremben s a karzaton nagyszámu elegáns közönség jelent meg, mely magában foglalta a város és megye intelligenciájának nagy részét, a kik eljöttek gyönyörködni, mint annyiszor már életükben, egy páratlanul bájos jelenetben, a jogász bál megnyitásában.

Ott láttuk a katonaság részéről a megjelentek közt: *Lovetto* Károly altábornagyot, *Latscher* őrnagyot, dr. *Papp* Oszkár honvédezredorvost s a tisztikar több tagját, kik tettleg igyekeztek részt venni a bálon. Ott voltak továbbá: *Medvigy* Mihály kir. táblai tanácselnök, *Falolay* László kanonok, dr. *Szemethy* Géza, *Nyári* Ignác, dr. *Sipos* Árpád, dr. *Magyary* Géza jogtanárok, dr. *Konrád* Márk orvostanár, *Hlatky* Endre, *Tóth* Márton, *Szokoly* Tamás, *Ficzek* Lajos ügyvédek stb. stb.

Jelen voltak:

Asszonyok: Bócz Gézáné, Balázsovich Kálmánné, Biszterczky Eleménné, Cseresnyés Albertné, Czvek Kálmánné, Ficzek Lajosné, Győry Gézáné, Huzella Gyuláné, Hegedüs Gézáné, Hlatky Endréné, Kiss Ernesztin, Középegy Kálmánné, dr. Konrád Márkné, Mayr Sándorné, Mihályházy Kálmánné, Papp Oszkárné, Racsek Jánosné, Sebő Pálné, Schvarcz Ferenczné, Szokoly Tamásné, Steiner Árminné, Sebestyén Lajosné, Tóth Jenőné, Tóth Mártonné, Tassy Pálné, Zathureczky Istvánné, Zathureczky Albertné.

Leányok: Boócz Ilonka, Balázsovits Valéria, Cziffra Olga, Cseresnyés Lujza és Ica, Czvek Ilonka, Ficzek Margit, Győrfy Linka, Gyöngyössi Erzsike, Győry Ilona (Vaskó), Hegedüs Irén, Hlatky Margit, Kiss Anna, Középegy Ilonka, Konrád Margit, Mihályházy Margit, Papp Aranka, Papp Cosima, Sebő Anna, Schwartz Ilonka, Sipos Elza, Serényi Vilma, Steiner Kornél, Szokoly Ilona, Tóth Carla, Tóth Margit, Tassy Dalma, Zathureczky Paula.

10 óra felé járt az idő, a midőn a kékszállagos J. B. betűs rendezők megnyitották a bálát és felhangzott a jogászok kedvenc czi-

gányának, a Bura testvérek bandájának vonói alól a hagyományos jogász csárdás dévajkedvű hangja:

»Nem ütök a jogászt agyon . . .

A sok selyem bál ruha lenge virág és csipke disze egyszerre megrezgett a szopora csárdás ütemére, a fiatal jogászyerekek karján kirebbent a sok selymes szép leány a terem közepére. A rövid csárdás után egy csaknem teljes félóráig tartó keringő következett, melyet már a 37. gy. ezred zenekara játszott.

Ez volt a jogászbál kezdete, de amit sosem lehet elégszer látni s a vége a hajnali órákig ért.

TAJÉKOZTATO.

A muzeum az egész téli idő alatt zárva.

Jan. 21. A Polgári takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése d. e. 11 órakor.

Jan. 21. Reálisták matinéja.

Január 28. Értekezlet a városház építése ügyében d. u. 8 órakor.

Jan. 28. Rét Népkör közgyűlése

Február 1. Joghallgatók felolvasó estélye Margittán.

* **A váci püspökség jelöltjei.** A *B. H.* mai száma írja, hogy a király a napokban már kinevezi az új váci püspököt. Ugyane lap kombinációja szerint jelöltek a váci püspöki székre: *Fischer* Colbrie Ágoston a bécsi felsőbb papnevelő intézet magyar tanulmányi felügyelője, továbbá *Csáky* gr. esztergomi kanonok és *Kohl* Medárd a bibornok hercegprimás titkára.

* **Téli táborozás.** Szerdán reggel a helyben állomásozó m. kir. honvédség, teljes felszereléssel vonult ki, a Félix-fürdő közelében elterülő hegyek közé. Ott egy magaslaton felállították a sátrakat s kezdetét vette a tábori élet, a maga összes teendőivel. Szerda délután a Nagyváradon állomásozó különböző fegyver-nemekhez tartozó tisztikarból számosan rándultak ki szánkán, lóháton, vonaton a téli tábor megtekintésére. A női honvéd tiszteket a feleség is felkeresvén a sátoztáborban hozzájuk csatlakoztak a más fegyvernemhez tartozó tiszt urak feleségei is. A sok piczi láb nyomát ne hogy hóval fujja be a szél az egész uri társaság bevonult a Félix-fürdőbe a hol ének, zongora, czimbalom, hozzátudók kezébe kerülvén, olyan kedélyes délutánt töltöttek valamennyien, hogy arra a jelenvoltak sokáig fognak kedvesen visszaemlékezni. *Kernács* jó bora, jó konyhája, a kedvet csak fokozta. Őt meg az tartotta örök vigságban, hogy *alig tértek a vendégek a nagy teremben.*

* **Ezt csinálják meg a váradiak.** A Pécsi Közlöny legutolsó számában meg van emlékezve a pécsi jogász bálról is, amely a múlt szombaton lett megtartva. A bál a pécsi katolikus jogakadémia segélyegylete javára lett rendezve, s a bál tiszta jövedelme a felülfizetésekkel együtt, mint a Pécsi Közlöny írja, 800.000 azaz *nyolcz százezer koronát* tesz ki, amely összeget a segélyegylet alaptőkéjéhez csatolták. Ebben a deficites időben, mikor ugyszólván minden elit-bál deficittel végződik, hihetetlenül hangzik e hír.

* **A lábtörések** igen nagy százalékkal szerepelnek a jelenlegi se nem hideg, se nem meleg télen. A fővárosi jégpálya, egy napon három lábtörést követelt. Ott is a jeget okolják. Am de egy fok hideg mellett, ott sem lehet jó jeget aszalni. Korcsolyázást kedvelők meg felakarják a tél gyengeségét is használni, s jégre mennek bármilyen is az. Ha azután valaki, nem a láb alá, de *másfelé* néz: a rossz jégen

ugy esik el, hogy önmaga rugja meg a saját lábát, s egy gyors rugás, — mint ezt az orvosok mondják — hamarabb okoz törést, bármily esésnél. A vasúti kocsik feljárdóján történt balesetek is jelentékenyek, de hát minden csak akkor történik a mikor gyors olvadásra, kicsi, de gyors fagyás következik. Örök igazság az, hogy a ki elesik, az mindig másokban keresi a hibát s nem a saját vigyázatlanságában.

* **Somogyi Károly Nagyváradon.** A nagyváradai szinigazgató tegnap hajnalban érkezett a gyorsvonattal Nagyváradra Sopronból s részt vett a szinügyi bizottság tegnapi ülésén. Idejövételének érdekes előzménye van. Társulatával most Sopron város intelligens közönségét mulattatja általános megegyedéssel. Szerdán reggel éppen irodájában dolgozott Somogyi Károly, mikor a telefon csengő élesen megszólal s ezután a következő párbeszéd folyt le:

— Halló! Ki beszél?

— *Hoványi Géza Nagyvárad.*

— Itt Somogyi Károly szinigazgató Sopron.

— Holnap tárgyaljuk a szinügyi bizottságban a szinigazgatóval kötendő szerződést, saját érdekében tehát sziveskedjék lefáradni Nagyváradra, vagy helyettesét leküldeni, hogy a szerződés pontozatait együttesen állapítsuk meg.

— Nagyon szépen köszönöm szives figyelemzetését, magam fogok lemenni a szinügyi bizottság ülésére és holnap reggel teszem tiszteletemet.

— Tehát elvárjuk.

Igy érkezett Somogyi Károly Nagyváradra és most már gyakrabban is fog ide lerándulni, hogy előkészítse a közelgő szini idényt. Sopronban a társulat nap mint nap tele ház előtt játszik, pedig előtte egy német szintársulat volt, a mely már a szini körök szokott mondása szerint „leszedte a tejfelt.” A színházba a német társadalom is jár versenyt a csekélyebb számú magyarsággal és nagyon sajnálják, hogy Somogyi igazgatót egy szerződés köt arra, hogy otthagyja Sopront.

A nagyváradai szini szezonra már több jeles tagot szerződöttetett Somogyi Károly szinigazgató, részint a tárgyalások egyesekkel most is folynak. Az eddig megkötött szerződések szerint a társulat a következő erőkből áll:

Balla Kálmán, bonvivant.

Pintér Imre, bariton.

Perényi József, hős-tenor.

Kalmár József, lyrai tenor.

Peterdi Sándor, hős, apai, jellem.

Könyves Jenő, hős szerelmes.

Szarvasi Sándor, szerelmes, jellem.

Szilágyi Dezső, operette buffó.

Bognár János, kedélyes apa.

Bérczi Gyula, komikus.

B. Csik Irén, coloratour énekesnő, népszimnő.

Forrai Ferike, soubrette és népszimnő.

Lányi Edith, alt és népszimnő énekesnő.

P. Szép Olga, szende és soubrette.

Szohner Olga, naiva.

Berkő Jolán, vígjátéki anya és komika.

Erdei Berta, komika.

* **Választmányi ülés a tornakörben.** A tornakör választmánya ma d. u. ülést tart, melyre nézve a következő meghívót vettük:

Meghívó. Tisztelettel felhívom a Nagyváradai Tornakör választmányi tagjait, miszerint folyó hó 19-én d. u. fél 6 órakor a tornakör külön helyiségében tartandó választmányi ülésén megjelenni sziveskedjenek. — Nagyvárad, 1900. január 18-án. *Jelinek Géza*, titkár.

* **Sajtóiroda Debreczenben.** Mint a debreczeni lapok írják, a debreczeni rendőrségen azon munkálkodnak, hogy felállítsák a rendőri sajtóirodát s mint írják az a legközelebbi napokban már meg is nyílik. Bizony Nagyváradon is elkélne a sajtóiroda, mert eltekintve attól, hogy a rendőrségi tisztviselők megszabadulnának a zaklatástól, az olvasó közönség is nyerne

vele, mert az új törvény értelmében a rendőri riportot csak nagy óvatossággal lehet kiadni s rendszerint nem is adják ki, míg ha a sajtóiroda fel lenne állítva, több hírt adhatna le a rendőrség. Újévtől kezdve bizony a rendőrség alig ad valamit, a legtöbbször semmit sem. Azonban a sajtóiroda felállításának költséges lenne s így valószínűleg Váradon még évek múlva sem lesz.

* **Választás.** Belényes városa tegnap választotta tisztikarát. Számbavehető küzdelem a főbírói állás betöltésénél volt, Illyés Adalbert és Erdélyi János hatalmas pártja mérközvéen egymással; végre is az előbbi győzött nagy szótöbbséggel. Megválasztották még (egyhangulag 2-od bírónak: Szverle Lászlót, pénztárossá: Papp Gergelyt, esküdteket lettek: Jancsik Géza, Kristó Károly, Hadsi János, Veiszglauz Mátyas.

* **Interurban telefon Pécsen.** Abból, hogy a kereskedelemügyi miniszter értesítette Eszék város közönségét, hogy a telefonösszeköttetés Eszék és Budapest között még ez évben létesülni fog, most már bizonyosra vehető, hogy a kormány nem fogja bevárni, míg az új posta és távirat fölépül, hanem még ez évben kiépíti a budapest-pécsi telefon-pályatesetet, mert Eszék és Budapest között az összeköttetés másként nem is képzelhető.

* **A sétaterek fűéről** volt szó a »Tiszántul« multheti számában, arról értesítik most lapunkat, hogy a fűből került kizal széna, elkelt, 280 koronáért. Az összeg azonban nem a városi kertész tulajdona lett, hanem a sétaterek gondozását teljesítő bizottság pénztáráé.

* **High-life előadás a czirkuszban.** Ma este nagy előadás lesz a czirkuszban, ahol az igazgatónőnek s leányának *Róza kisasszonynak lesz a jutalomjátéka.* Ugy az igazgatónő, mint a leánya kezdettől fogva kedvence volt a nagyváradai közönségnek s így bizonyára most is ki fogják tüntetni. A czirkuszban holnap még egy vendég lovarnő fog fellépni, ki tegnap érkezett a társulathoz Párisból, hol nagy sikerei voltak. A czirkuszban minden nap van előadás s mindig kiváló a műsor.

* **Hajtóvadászat emberekre.** Az erdélyi zord havasok alján roppant el vannak szaporodva a farkasok, úgy annyira, hogy néha még a községekbe is bemennek s a lakosságot állandóan rettegésben tartják. Az előjáróságok panaszára a főszolgabíró hivatalos hajtóvadászatot rendelt el, melyre több havasolja község puskás embereit rendelték ki. Mint levelezőnk jelenti, e hó 15-én szintén nagy hajtóvadászat volt, a mely még kora reggel megkezdődött és délután 3 óráig tartott egyhuzamban, mely idő alatt 18 darab ordas esett zsákmányul. A vadászat befejezése után az érdekelt községek előjárói megvendégelték a vadászokat. Természetesen a pálinka sem hiányzott a vendégségből. A jó ízű fenyővíztől néhány topliczai lakos alaposan be talált rugni, a minek aztán az lett a következménye, hogy előbb alaposan összediskuráltak a felett, hogy ki lőtt jobban, a mikor pedig ezt a kérdést már nem tudták szóval kellően tisztázni, fegyvert fogtak egymás ellen. Hamarosan néhány lövés dördölt el a vitaközö felek között, a mikor a józanabbak közbeléptek s a részeg vadászok kezeiből kicsavarták a fegyvert. A megdölgöttségnek két áldozata is lett: Vaneszkó Ulária és Csóka Viszárú személyében, a kik lövésektől találva, súlyos sérüléseket szenvedtek. A főszolgabíró, a kinek az eset tudomására jutott, egy vendég-látó előjáróság, valamint a lövöldöző vadászok ellen megindította a vizsgálatot.

* **Kubelik hangversenyre** egy forintot álló helyek kaphatók Neumann M. főutczai férfi ruhakereskedésében és a Loyd kávéházban.

* **Elfogott rablóczigányok** Remetén Pákászki János ottani lakos házáat e hó 16-án sátoros csavargó czigányok kirabolták s mintegy 500 frt értékű ékszer, ruha, élelmiszerek és egyéb értékesebb holmit, valamint 58 forint készpénzt elvittek. A rablás úgy történt, hogy az említett nap délelőtt egy czigányasszony bement Pákászkinéhez, a ki egyedül volt ott-

hon s felajánlotta neki a kártyavetést. A menyecske, a ki feltékeny is volt az urára, elfogadta az ajánlatot s a czigányasszony megkezdte a kártyavetést. E közben még egy czigányasszony jött a házba s miután látták, hogy a házban a menyecskén kívül senki sincs, azon ürügy alatt, hogy a kamara sarkában van valami elásva, a mivel a férjét elcsábították, azt neki onnat ki kell venni — becsalták a kamarába. A két czigányasszony férje, kik eddig az utcán álltak, bementek ekkor a lakásba, a kamara ajtót a menyecskére rázárták s az egész lakást felforgatták. Miután összeszedtek mindent, a mi elvihető volt, eltávoztak a falu alatt lévő sátraikhoz, miket rögtön felszedtek és elhajtottak. A menyecske férje csak délben érkezett haza s ettől megtudta, hogy kik jártak ott. Egyenesen a csendőrséghez futott és ezekkel együtt üldözőbe vette a rabló czigányokat. Fáradságukat még azon éjjel siker koronázta, mert sikerül a rablókat nagy hajszá után ártatlanlanná tenni és elfogni. A rablók Balog Józsa és ennek neje, Kolompár Feri és neje. A nálók eltalált nagy mennyiségű rablott tárgyat a bíróságnak adták át.

Délafrikai háboru.

A dél-afrikai harcztérről már napok óta nem érkeznek hírek. Az egész világ közvéleménye feszült érdeklődéssel várja, hogy mi történik a Tugelánál? Napokkal ezelőtt jelentették már a táviratok, hogy a döntő csata a Tugela mellett megkezdődött, de Bullernek amaz egyetlen táviratán kívül, hogy megszállta a Tugelán a Potgieters-Driftet, egyéb hír nem jött a folyó mellett történő eseményekről. A londoni hadügyi hivatal ma mindössze annyit közöl, hogy január 15-én az angolok földerítő kísérletet tettek Springfield irányában.

Nagy az izgatottság Londonban, hogy Buller újabb előnyomulásáról nincs hír. Nyugtalanok azért, meri Potgieters-Drift előtt van a Cvartzkop, amely a búrok egyik legerősebb pozíciója a nyugati oldalon s Bullernek, hogy a Tugelát elérje, előbb számolnia kellett a Cvartzkopon levő búrokkal. S nem lehetetlen, hogy itt volt az ütközet, amelynek hírét aggódva várják Londonban.

Londonba érkezett magánjelentések, a melyeknek dátuma nem ismeretes, csak annyit tudnak, hogy Springfield, illetve Cvartzkop mellett olyan erős ágyuzás volt, amely elhatalosított egészen Pietermaritzburgig. A csata tehát megkezdődött s az angol fővárosban épp az okoz óriási izgatottságot, hogy Buller nem jelenti már, hogy — győzött. Warren tábornokról sincs újabb hír, biztosat róla nem tudnak; az angol táviratok, amelyeket Buller és Roberts erősen megezenzurálnak, vagy egyáltalában nem is továbbítanak, elhallgatják az angolok mozdulatait is.

Az eddigi jelentésekből az tűnik ki, hogy Warren keletről megakarja kerülni a búrok hadállását, hogy ott keljen át a Tugelán. A harcztér egyéb helyeiről érkezett tudósítások közt emitésre méltó egy Kimberleyről szóló jelentés, mely azt mondja, hogy az ostromlottak élelmiszere már elfogyott s a katonák már az utolsó adagokra vannak utalva.

Mai tudósításunk a következő:

London, jan. 18. A Timesnek jelentik Speemans-farmból tegnapi kelettel: Buller tábornok csapatai e hó 10-én előnyomultak nyugat felé. Littloton tábornok dandára tegnap átkelt a Tugela folyón, Warren dandára pedig ma Trichards-Driften, a nélkül, hogy ellent-

állásra bukkantak volna. Speemans-farm Springfield fölött van.

London, jan. 18. A »Daily Telegraph«-nak jelentik Speemans-farmból tegnap kelettel: Warren tábornok ma Wagons-Drift mellett valamennyi csapatával átkelt a Tugela folyón a búrok heves ágyuzása dacára és Spions-Kop irányában két mértföldnyire határozottan kedvező állást foglalt el.

Modder-River, jan. 17. (Reuter) Methuen lord ma éjjel nagyobb csapattal demonstrációt rendezett és gránátokkal ágyuzta az ellenséges hadállás balszárnyát. Ugy találta, hogy az ellenség itt erős pozícióban van. A búrok nem vizsnozták a lövéseket. Az angolok végre veszteség nélkül visszavonultak.

London, jan. 18. A Reuter-ügynökség levelezője Aeián át egy Mohudie közelében fekvő helységről, amelyet meg nem nevez, 11-iki kelettel a következő táviratot küldte: Plumer ezredes Tuliból csapatainak egy részével a Mehudie mellett lévő 1016. sz. mértföldkőhöz érkezett. A Sequaniban, Mehudietől délnyugatra 30 mértföldnyire lévő búrok erejét 200 főre becsülik. Egy másik búr csapat a Krokodii-Pool melletti vasut közelében egy halmon áll sánczok mögött és néhány ágyuja is van. A Paberonestől délre lévő hidat elégették, de ez hamarosan helyreállítható. Az ellenség állítólag elégedetlen, mert nincs elég élelmiszere.

London, jan. 18. A Reuter-ügynökségnek jelentik Mafekingből e hó 3-áról: Az ellenség e hó 1-én újra erős ágyuzást kezdett és hat 9 fontos gránátot lőtt az asszonyok és gyermekek táborába. Egy kis leány meghalt, két másik gyermek megsebesült. A stratégiai helyzet változatlan.

London, jan. 18. Az angolok a Tugela folyón a búrok hanyagsága folytán tudtak csak át jutni. Az angol katonák közül ugyanis többen átúsztak a folyó tulsó partjára, ahol a búrok egy kompot hagytak. Ezt az angolok áthozták az inenső partra és átszállították rajta az egész angol hadat.

EGYESÜLETEK.

A Nagyváradai mérnökök egyesülete.

A Nagyváradai mérnökök és építészek *Pekanovics* Imre főmérnök meghívására a Sebes Körös társulat hivatali helyiségében értekezletet tartottak arra nézve, hogy az egy évtizeddel ezelőtt életben volt mérnöki kört újból életre hozzák, illetőleg egy mérnök egyesületet létesítsenek. Az értekezleten megjelent a nagyváradai mérnököknek több mint fele része, kik a mérnökök illetén egyesülését, tekintettel arra, hogy Nagyváradon ez időszerint több mint 50 mérnök, építész és technikus van, nem csak szükségesnek találták, hanem az egyesülés eszméjét lelkesedéssel karolták fel. Az értekezlet Szalender Károly, *Pekanovics* Imre, Schmidt Ödön, Bozóky Béla és Korbély József főmérnököket azzal bizta meg, hogy az alakítandó mérnök egyesület alapszabály tervezetét készítsék el és az egyesület élet működésére nézve részletes programot terjesszenek elő.

Igazságszolgáltatás.

A büntető bíróságok hatásköre. A jogászegylet szombati ülésén Perjessy Mihály kir. ügyész tart felolvasást a büntető bíróságok hatásköréről. Erre vonatkozólag az egylet titkára ezt a meghívót bocsátotta ki:

A nagyváradai jogászegylet e hó 20-án szombaton délután 5 órakor a kir. törvényszék I. sz. tanácstermében ülést tart, a mikor dr. Perjessy Mihály a büntető bíróságok hatásköréről fog értekezni. Az ülésre az egylet tagjait ezennel meghívot. — Dr. *Ritók* Géza titkár.

A nagyváradai kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Czvek Kálmán.*

2133 M. k. kincstár — Tóth Bálint.
3367 Dr. Iszpravrik Sevir — Kurt Mária.
3921 Nagyváradai l. sz. káptalan — Juhász Miklós.

3460 Katona Dániel — Molnár Miklós.
3461 Kovács Ágnes — Pető Károly.
3462 Kreesun Onuczné — Bulzán Nyika.
3541 Aradmegye gyámpénztára — Popa Geraszin.
3528 Dr. Román István — Szida Joana.
3542 Steiner József csödtömégének önkéntes árverési ügye.

3558 Öcsödi takarékpénztár — Bende László és neje.

Előadó: *Dr. Járosy Károly.*

2392 Lévy Lina csödtömége — Lévy Sámuel és társa.

2395 Volf Gyula — Gonda János.
3754 Fischer M. — Dévényi István.
3776 Herman Altár — Ramer István.
3799 Kurländer és Ehrenfeld — Hornik Ignác.

3449 Nagy Eszter — Kis István.
3451 Bihar-körösvölgyi takarékpénztár — Bika János.

3452 Biermann Henrik — Roth Lajos.
3499. Debreczeni ipar, kereskedelmi bank — Csanády.

3503 Vigyi Jakab — Pányi Simon.

Előadó: *Dr. Imrik Péter.*

3619 Kulesár József — Kertész Antalné.
3656 Köteles János — Molnár András.
3666 Katz Andor — Kugler Antal és neje.
3680 Gyagyovszky János — dr. Ternér Béla.
3691 Tope Mojszi — Hetes Flóra.
3693 Moritz Veldler — Merkado testv.
3714 Veres János — Barta János.
3718 Dr. Steinitzer Pál — Lichtmann József.
3720 Gosztonyi Ferencz — Farkas Péter.
3753 Imácza Flore — aradi román egyházmegye.

3821 Hirschmann Ede — Friedmann Mór.
3829 Eleki első takarékpénztár — Mercse Pávd.

4 Berger Jakab — Bozán Gyorgye.

27 Klein M. és fia — Kiss Gyula.

MULATSÁG.

FARSANGI NAPTÁR:

Jan. 20. A várad váraljai és Velencei Nép kör estélye.
Jan. 22. A nőegylet thea-estélye a Zöldfában.
Jan. 27. Tiszti estély.
Jan. 28. Ev. ref. bál Várad-Velenczén.
Jan. 29. Kereskedő ifjak táncestélye.
Febr. 3. A katolikus kör táncestélye a kereskedelmi csarnokban.
Febr. 4. «Az első általános munkás betegsegélyző egylet» táncestélye a Zöldfában.
Febr. 4. Posta-állászték táncestélye a Sasban.
Febr. 11. Református bál a Sasban.
Febr. 17. A nőegylet kalikó bálja.
Febr. 24. Tiszti estély.
Febr. 27. A jogászok táncestélye a kereskedelmi csarnokban.

A Kath. Kör táncestélyére a meghívók már el lettek küldve. De mivel feledékenységből kimaradhettek egyesek, kik a meghívóra igényt tartanak, sziveskedjenek ez iránt Dr. *Imrik* Gusztávhoz, a vigalmi bizottság elnökéhez fordulni.

REGÉNY-CSARNOK.

Ötszáz ezer dollár jutalom.

Regény.

Írta: *Fernand-Hue.*

47

Franziából fordította — Ó.

— Kisasszony, sátram rendelkezésére áll. Mig táborunkban marad, engedje meg, hogy lakásul felajánljam.

Parr elmondta viszontagságos utazásukat Souls-Porttól idáig. Péter Ferenczhez fordult.

— Nem lenne szives nekem egy pipa dohányt adni? Már öt napja nem füstölhettem.

— Szivesen, van itt a mennyi kell.

— Intézkedjék, Ferencz, hogy a kapitány ur kocsiját megkeresék, addig Cornelius valami enivalóról fog gondoskodni.

— Én elutazom, folytatá, és önöket Cornelius vendégszeretetére bizom, ő a telep főnöke.

— Gondosan elkészített lakoma után az ezredes lóra ült és néhány búr kíséretében a Zambézi irányában eltávozott. Cornelius kijelölt vendégeinek lakóhelyét, kik most élvezhették mind azon kényelmet, melyet elfogásuk óta nélkülözniök kellett.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Ismét a hirdetés.

A parancsnok alig várta az alkalmat, hogy egyedül lehessen Ferenczcel és pontos felvilágosítást nyerjen levele tartalmáról.

— Már nyugtalan voltam önök miatt, szólt Ferencz, midőn a többiek eltávoztak; azt hittem többé nem is találkozhatunk.

— Igen, mert mióta ön minket elhagyott, igen különös kalandokon estünk át.

— Tudom, már elmondta parancsnok ur.

— Nem, még nem tud mindent.

Azzal a parancsnok elbeszélte neki földalatti utazásukat a bányában.

— Emiatt késtem el az ön által kitért találgatóról, szólt azután. De ön azt írta leveleiben, hogy nyomára jött Gérard Henriknek.

— Igen, egy perczre azt hittem, hogy megtaláltam. Ferme de Leeben találkoztam egy fiatal emberrel, kinek története hasonlított a Gérard történetéhez. Ez az ember éjszak felé utazott, azért jelöltem ki önnek is ezt az irányt. De midőn beszéltem vele, kitért, hogy csalódtam.

— Tehát semmi nyom, újra semmi, szólt a kapitány csüggedten.

— Azért nem kell kétségbe esni, legjobb, ha visszatér Pretoriába és egy hirdetést tesz közzé Transvaal és Orenja nagyobb lapjaiban. Majdnem minden búr olvas ujságot a legtávolabb eső részekben is, ez talán eredményel fog járni.

— Tehát vissza kell térnem Pretoriába.

— Tehetne-e más egyebet?

— Velem jön.

— Minden esetre.

— Mondja csak, kicsoda tulajdonképen ez a Cornelius?

— Cornelius a legderekabb, legügyesebb, legbátrabb ember, a kit valaha csak ismertem, fiatal kora dacára, mert még harmincz éves sincs. Az angolok elleni nagy háboru idejében alig volt még tizenhatsz éves s egyike volt Joubert legkitünőbb hadnagyainak; az angolok még most is félnek tőle. Hanem volna lekötve, mily szivesen szentelné magát Gérard Henrik felkeresésének! Ez a kalandos és kissé regényes vállalat nagyon megfelelne lovagias jellemének.

(Foly. köv.)

TAVIRATOK

Az Egyesült-Államok politikája.

Washington, jan. 17. (Reuter.) A külügyminiszterium fentartás nélkül közli, hogy egy európai nagyhatalmasságtól sem kapott olyan jegyzéket, a mely követeléseket tartalmazt volna a Kinára nézve követendő politikát és a Fülöp-szigeteket illetőleg. Amennyire kipuhatolható volt, az európai hatalmasságoktól származó közlemények határozottan kedvezők az Egyesült-Államoknak Kinát illető javaslatára és hogy a nyitott politikájára vonatkozó tárgyalások teljes sikere biztosították, nem kell egyebet tenni, mint két vagy három, határozottan szövegezett jegyzéket váltani, melyek a megegyezésnek teljesen végleges alakot adnak.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági szakelőadások a vármegyében. A biharvármegyei gazdasági egyesület e hó 21-én, azaz vasárnap délelőtt feltizenegy órakor Bihar-Diószegezen tart szakelőadást a pinczeszövetkezetekről, Alexander Lajos városi állatorvos pedig az állategészségügyről. Az egyet ezenkívül szakelőadásokat fog még tartani e hó 28-án Nagy-Szalontán és Margittán, február 1-én Komádiban, február 4-én Okányban, febr. 8-án Marján, február 10-én Bárádon, február 11-én B.-Udvariban, február 15-én Cséffán.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 18.

Az irányzat csendes.

Osztrák hitel	— — — — —	874.90
Magyar hitel	— — — — —	878.25
Allamvasut	— — — — —	823.60
Rimamurányi	— — — — —	335.—
Magyar jelzálog	— — — — —	231.—
Salgótarjáni	— — — — —	—
Wagon-kölcsön	— — — — —	—

Határidők.

Budapest, január 18.

Gabona. Gyenge.	— — — — —	—
Buza októberre	— — — — —	7.80
Buza áprilisra	— — — — —	7.69
Uj tengeri	— — — — —	4.94
Rozs okt.	— — — — —	6.89
Zab okt.	— — — — —	5.05
Káposzta, r. peze, aug.	— — — — —	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. január 18-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	98.50
Magyar koronajárdék	— — — — —	94.85
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	100.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	99.50
Magyar keletvasúti államkötvény 1876-ból	— — — — —	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — —	93.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — — —	99.75
Horvát-szlavón földtehermentesítési kötvény	— — — — —	95.—
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	161.50
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	— — — — —	138.25
Osztrák járdék papírban	— — — — —	99.—
Osztrák járdék ezüstben	— — — — —	98.75
Osztrák járdék aranyban	— — — — —	98.10
Osztrák korona járdék	— — — — —	98.75
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	137.—
Osztrák magyar bankrészevény	— — — — —	18.85
Magyar hitelbankrészevény	— — — — —	746.50
Magyar hitelintézet részevény	— — — — —	750.60
Párisi vista	— — — — —	96.05
20 frankos arany (Napoleon d'or)	— — — — —	19.20
Németbirodalmi márka	— — — — —	118.05
London vista	— — — — —	242.40
20 márkás arany	— — — — —	23.62

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

10700. sz.

1839. tkv.

Árverési hirdetés.

A nagyváradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság által a nagyváradi takarékpénztár végrehajthatónak — Bulyovszky Sándor végrehajtást szenvedő elleni 8000 frt. tőke s járulékaik iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett ezen tkvi hatóság területén fekvő s a nagyváradi 1795. számú helyben foglalt A. I. 1. 2. rendsz. alatti házra a kért végrehajtási árverés az 1881. LX. törvényzink 176. §-a értelmében elrendeltetik s foganatosítására határidőül **1900. évi február hó 24-ik napjának délelőtti**

9 órája ezen kir. törvényszék árverelő helyiségébe kitűzetik.

Kikiáltási ár 15135 forint, azonban az árverésre kitűzött ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók bantpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 1513 forint 50 krajczárt tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban letenni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számított 1 hónap alatt, a második részlet ugyan azon naptól számított 3 hónap alatt, a harmadik részlet ugyan azon naptól számított 5 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5 százalékos kamattal fizetendő.

Ezen árverés feltételei a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és a kapitányi hivatalnál megtekinthetők.

Nagyváradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1899. október hó 25-én.

Olasz,

kir. törvényszéki bíró.

Az 1895. évi cseh s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárában. Király-utca 12 és dr. **Egger A.** ur gyógyszerárában, Váci-körút 17. szám. Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

VIDDER GYULA gyógyszerésznél **S.-A.-Ujhely.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Ugyisint Nagyváradon **Irgalmasok gyógyszerár** Nagyvárad.

Legtisztább
Legjobb
Legolcsóbb

BOROK

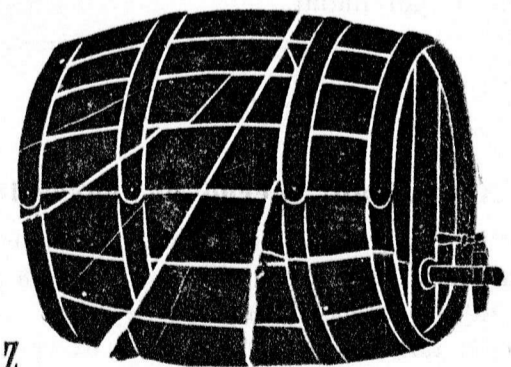
Magyar
Hamisítatlan
Hegyi

CZEGLÉDY SANDORNÁL

„Zöldfa“-szálloda, Nagyvárad,

Kényelmes szobák, modern étterem, kávéház.

Olcsó árak!

56 literen felül adónélkül.

56 literen felül adónélkül.

ÁR J E G Y Z É K:

Saját termésű hegyi ujbór literje kicsinyben	— frt 36 kr	nagyban	— frt 32 kr
1885. Nagyváradi fehér	— frt 40 kr.	—	— frt 36 kr
1886. Érmelléki fehér	— frt 50 kr.	—	— frt 46 kr
1886. Erdélyi fehér	— frt 40 kr.	—	— frt 32 kr
1885. Ménesi veres	— frt 60 kr.	7/10 palack	— frt 50 kr
1886. Sashegyi veres	— frt 50 kr.	—	— frt 40 kr
1885. Diószegi bakar	1 frt — kr.	—	— frt 80 kr.
1886. Erdélyi rizling	1 frt — kr.	—	— frt 80 kr.
1880. Szomorodni	2 frt — kr.	—	— frt 50 kr.

Kétéves gyökeres, legfinomabb különféle fajú szőlővesszők kaphatók

Lakodalmak alkalmával

és azonkívül

bankettek és társasbédék,

a legfényesebb kiállításban ugy a „Zöldfa“-szállodában, mint magánlakásokon jutányos árban elvállaltatnak.

Allandó előfizetők étkezésre elfogadtatnak.